

Asukkaiden WARKAUS

KANSALAISTOIMINNAN OHJELMA

2018 - 2021

#MEDIA
olemme
ME

OSALLISTU
OIKEESTI!

tehdään
#YHDESSÄ

WARKAUS
Varkauden kaupunki

SISÄLTÖ

1. Johdanto.....	4
2. Aukkaiden Warkaus 2018 - 2040	5
3. Aukkaiden näkemyksiä tulevaisuudesta.....	8
4. Järjestöt ja niiden rooli.....	10
Varkauden järjestöt.....	10
Kumppanuustoiminta.....	10
Avustusten nykytilanne.....	10
Tarjottavat tilat	13
Järjestöt mukana hyvinvointityössä	13
Kehittämistoimet.....	13
5. Osallisuuden koordinointi.....	15
Avoimen hallinnon periaatteet.....	15
Osallisuuden verkostoyhteistyö.....	17
Kuntademokratiaverkosto.....	17
Maakunnan osallisuusverkosto.....	17
Osallisuuskanavat	18
6. Media olemme me.....	20
Viestintäkanavat.....	21
7. Sähköinen asiointi.....	22
Sähköiset Warkaus-palvelukanavat	23
8. Kansalaistaidot 2.0.....	24
9. Kylät ja kaupunginosat	26
Kylät ja asuinalueet.....	27
10. Mahdollisuuksien Warkaus.....	28
11. Toimenpide-ehdotukset.....	32
12. Tekijältä.....	35

**OSALLISTU
OIKEESTI!**

Kansalaistoiminnan ohjelma
ja osallisuuskanavien
tietokortit löytyvät verkosta:
varkaus.fi/kansalaistoiminnanohjelma

YHTEYSTIEDOT:
Varkauden kaupunki
Ahlströminkatu 6
78250 Varkaus

Puhelinvaihe
puh. (017) 579 411
fax (017) 579 4450
varkauden.kaupunki@varkaus.fi

SEURAA MEITÄ:

WARKAUS
Varkauden kaupunki

1. JOHDANTO

- Tehdään yhdessä Asukkaiden Warkaus
- Mahdollistetaan asukkaiden aktiivinen toiminta
- Rakennetaan osallisuudesta monikanavainen ja vuorovaikutteinen toimintamalli
- Luodaan mainetta lisäämällä kuntalaisten tietoisuutta kaupungin asioista

Varkauden kaupungin valmisteleman kansalaistoiminnan ohjelman viesti on selkeä.

Toukokuussa 2018 valmistunut kansalaistoiminnan ohjelma sisältää ehdotuksia asukkaiden ja järjestöjen kaupunkiyhteistyön uusista muodoista. Ohjelmaan on kuvattu useita osallisuuden toimintamalleja, jotta mahdollisimman monella on mahdollisuus osallistua. Malleissa on huomioitu aito vuorovaikutus, jotta kaikkien ymmärrys ja osaaminen lisääntyvät.

Toimintamuotoja on asukkaiden ja kaupungin henkilöstön yhteistoimintaan sekä asukkaiden ja päättäjien verkostoitumiseen. Ohjelma sisältää niin kaupungin henkilöstön kuin asukkaiden ja kuntalaisten koulutussuunnitelman uuteen kansalaisyhteiskuntaan sekä avoimeen hallintoon.

Päätöksentekoon liittyviä osallisuuden muotoja on testattu, kehitetty ja jalostettu Varkauden kaupungin omana työnä ilman hankerahoitusta. Kaupungin markkinoinnin, viestinnän ja osallisuuden asiantuntijat markkinointi- ja viestintäpäällikkö Kaisu Tolvanen ja osallisuuskoordinaattori Vuokko Jaakkola ovat kuvanneet kansalaistoiminnan ohjelmaan myös osallisuustyön vaikutuksia.

Kansalaistoiminnan ohjelmassa esitellään myös kaupungin viestintäkanavat vaikutustavoitteineen. Ohjelman taustalla on vuosina 2016-2017 valmistettu Varkauden maaseutuohjelma. Molempien työstö on tehty asukkaiden kanssa yhdessä kyselyin, työpajoin ja pilotoinnein. Oman panoksensa ovat antaneet myös asiantuntijat.

Ohjelmassa on merkittäviä toimenpide-ehdotuksia, keskeisimpinä Varkauden järjestöavustusten ja tilakysymysten uudelleentarkastelu sekä osallisuuden ja järjestöyhteistyön vastuuhenkilön nimeäminen kaupunkiorganisaatioon.

Kansalaistoiminnan ohjelman ja sen myötä kaupunkistrategian, Asukkaiden Warkauden toteutumisen edellytyksenä on, että Varkauden kaupungin luottamushenkilöt ja kaupungin johto antavat tukensa kehittämiselle.

*Varkauden kaupunki kutsuu sinut
yhteistyöhön Osallistu oikeesti! -huudolla.
Kun näet tämän, tule mukaan!*

Vuokko Jaakkola
Osallisuuskoordinaattori
Varkauden kaupunki

**OSALLISTU
OIKEESTI!**

2. VARKAUDEN KAUPUNKISTRATEGIA ASUKKAIDEN WARKAUS 2018-2040

Varkauden kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunkistrategian keskeisistä tavoitteista 18.12.2017 pidetyssä kokouksessa.

VISIOIMME KUNNIANHIMOISESTI!

Vuonna 2040 Warkaus on Itä-Suomen keskiössä sijaitseva, hyvät liikenneyhteydet omaava, tulevaisuuteen katsova 62 000 asukkaan kansainvälinen teollisuuskaupunki, jossa arvostetaan monipuolista yrittäjyyttä. Olemme kanava maailmalle.

Meille kestävä kehitys ja sosiaalinen vastuullisuus ovat keskeisiä arvoja. Panostamme yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen. Meillä on laadukkaita ja lähellä asukasta olevat palvelut. Arki on toimivaa ja vapaa-aika voimaannuttavaa luonnon, vesistöjen ja kulttuurin äärellä.

ETENEMME MÄÄRÄTIEOISESTI!

Kärkitavoitteisiin pääsemiseksi on kerätty ehdotuksia ja ajatuksia niin asukkailta kuin kaupungin henkilöstöltä. Asukkaille järjestettiin vuonna 2017 marras-joulukuun vaihteessa kaksiviikkoinen Idealeiri, asukastilaisuus Kangaslamilla sekä sähköinen asukaskysely.

Strategiset kärkitavoitteemme ovat:

1. 62 000 asukkaan Warkaus muodostaa vetovoimaisen ja elinvoimaisen talousalueen Itä-Suomessa
2. Warkaudessa asuu hyvinvoivia ihmisiä
3. Warkaus koostuu elinvoimaisista kaupunginosista
4. Varkauden vahva talous turvaa elinvoiman

Asukkailta kertyi ideoita yli 2 000 kappaletta.

Strategian tavoitteisiin liittyvä menetelmätyö käynnistyi keväällä 2018.

Strategiatyön edistymistä voi seurata Varkauden kaupungin verkkosivulla:

www.varkaus.fi/strategiatyo

VISIO

KIRKAS TULEVAISUUS SYNTYY VAHVOISTA JUURISTA

Hyvinvoivat
varkautelaiset

Elinvoimaiset
kaupunginosat

Vetovoimainen
talousalue

Vahva talous

Elinvoimainen ja
hyvinvoiva Varkaus
Matkailu
Panostus kaikkiin
ikäluokkiin

Yhteisöllisyys
Aktiviteetit, kulttuuri
ja tapahtumat
Resurssiviisaus

Strateginen toteutusprosessi

Mahdollistava
henkilöstöjohtaminen

Yhteisöllinen kumppanuus-
ja asiakastoiminta

Konserniohjaus

Nykyaikainen ja tulevaisuuteen
katsova markkinointiviestintä

Resurssitehokas
digitalisaatio

VARKAUDEN KAUPUNKISTRATEGIA 2018–2040:
ASUKKAIDEN WARKAUS

WARKAUS
Varkauden kaupunki

3. ASUKKAIDEN NÄKEMYKSIÄ TULEVAISUUDESTA

Varkauden kaupunki toteuttaa sähköisiä asukaskyselyjä aika ajoin. Viimeisin kysely toteutettiin marras-joulukuun vaihteessa kaupunkistrategian valmistelun merkeissä. Asukkaita pyydettiin ideoimaan menetelmiä strategiakärkien saavuttamiseksi.

Ideoita pystyi jättämään fyysiselle seinälle kaupungin Idealeirillä osoitteessa Kauppakatu 25 sekä sähköisesti. Ideoita kertyi yhteensä 2 300 kappaletta.

Ideat on jätetty kaupungin johtoryhmälle strategian jatkotyöstämistä varten. Ideoista on tehty 16 postikorttia. Esimerkkejä alla.

TOIMENPIDE-EHDOTUS!

Varkaudessa on ollut valtuuston nimeämä kyläneuvosto. Neuvoston rooli kaupungin ja asukkaiden yhteistyöfoorumina on jäänyt vakiintumatta.

Kansalaistoiminnan ohjelman valmistelun yhteydessä on pidetty useita asukastilaisuuksia, joissa esiin on noussut asukastoiminnan kattojärjestön perustaminen. Yleistävä käytäntö on perustaa koko kunnan kokoisia yhdistyksiä ja Warkautelaiset ry:n perustamiselle on kannattajia.

Warkautelaiset ry voisi korvata kyläneuvoston.

Yhdistyksen perustaminen on kansalaistoiminnan ohjelman toimenpide-ehdotuksissa.

UNELMIEN KOTIKAUPUNKI

- Kouluissa ei kiusata
- Iso kirjasto on hyvä juttu
- Kouluun parempia ruokia
- Paremmat kytymahdollisuudet
- Uusi uimahalli
- Sisäleikkipaikka, esim. HopLop
- Mopoiiloille kokoontumispaikka, että he eivät olisi koulun pihalla
- Spraymaalajat kuriin
- SuperCornerin tapainen liikuntapuisto
- Kauppakeskus
- Hyppytorni uimarannalle
- Skeittipuisto/skeittihalli/skeittiparkki
- Irtohiekat pois koulun pihalta kesäisin
- Koulun piha turvallisemmaksi
- Elektroniikkakauppa
- Yläastelaisille oma paikka, missä pyöriä
- Koirapuistoja
- Urheilutapahtumia
- Tanssistudio
- Burger King
- Nuorisolle paikkoja
- Huvipuisto
- Jäähallin lähelle bussipysäkki
- Lisää vuoroja jäähalliin ja liikuntasaleihin
- Tehdas hajuttomaksi
- Kunnon jääkiekkohalli

Varkauden Lastenparlamentti Varpaset 2.11.2017

ASUKKAIDEN
WARKAUS

4. JÄRJESTÖT JA NIIDEN ROOLI

Järjestöt, kuten järjestäytymättömät asukkaatkin, ovat tärkeässä roolissa uudessa kansalaisyhteiskunnassa. Varkauden kaupungin järjestöyhteistyön tavoitteena on mahdollistaa aktiivinen järjestöjen rooli kaupungin kehittämiseksi.

VARKAUDEN JÄRJESTÖT

Varkauteen on rekisteröity 406 yhdistystä (2018).

Paikallisia järjestöjen yhteistyöorganisaatioita ovat muun muassa Vammel ry, Varkauden eläkeläisjärjestöjen yhteistyötoimikunta ja Varkauden Urheiluseurat ry.

Järjestöjen yhteystiedot ja esittelyt kerätään Sakke-hankkeen avulla Pohjois-Savon maakunnalliselle verkkosivulle. Sivusto palvelee yhdistyksiä maksutta ja korvaa tarvittaessa oman verkkosivun.

www.pohjoissavolaiset.fi

KUMPPANUUSTOIMINTA

Varkauden kaupungilla on järjestöyhteyden ohjausryhmä, joka koostuu kaupungin ja järjestöjen edustajista. Ryhmä toimii myös viestintäkanavana järjestöjen ja kaupungin suuntaan. Järjestöyhteyden ohjausryhmä nimeää järjestöjen edustajat maakunnallisiin foorumeihin ja ylläpitää järjestötoiminnan vuosikelloa.

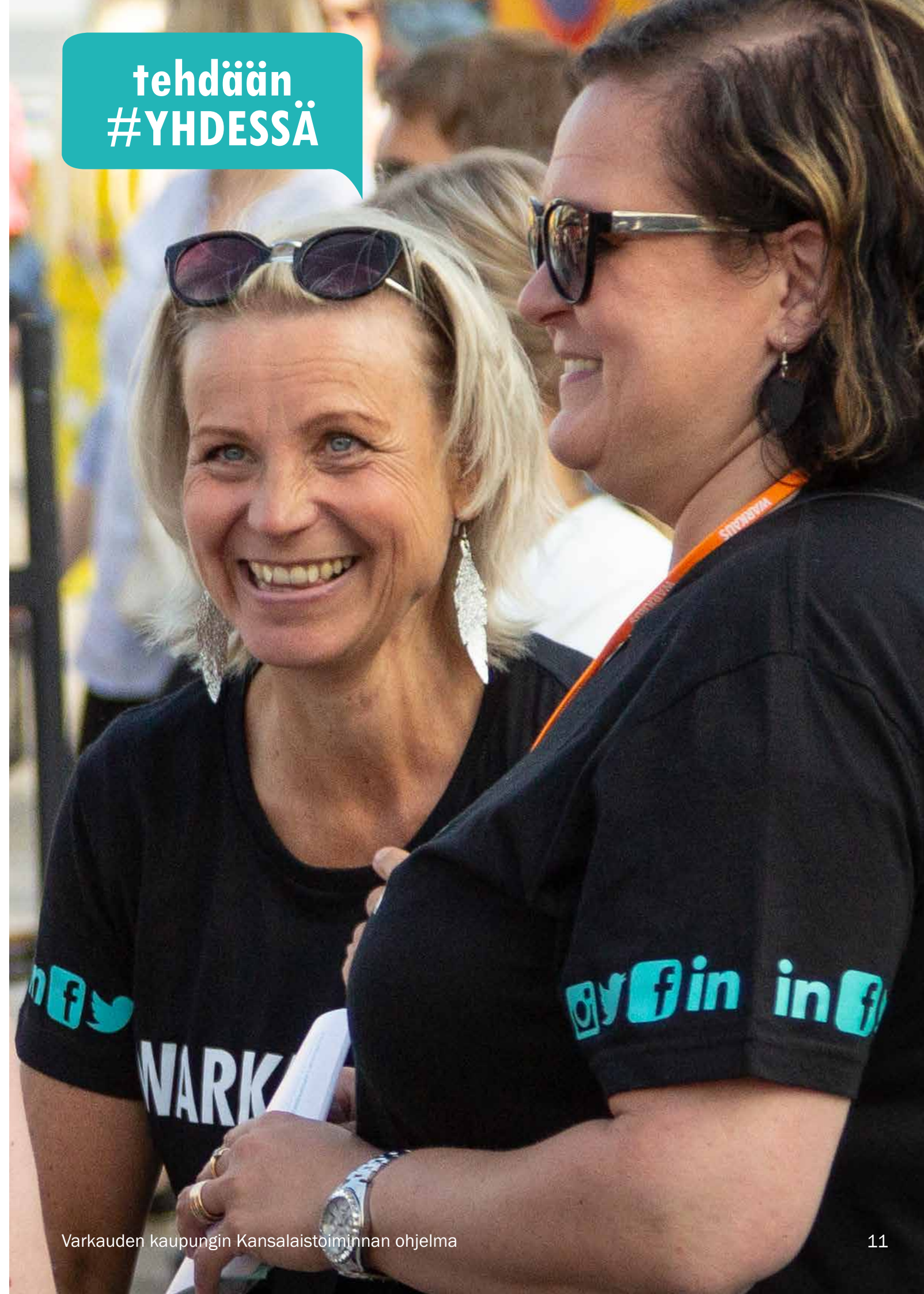
Varkauden kaupungin osallisuuskanavissa on erilaisia menetelmiä kumppanuuden toteuttamiseksi. Järjestöt ja toimijat voivat tehdä esityksiä pöydistä ja keskustelutilaisuuksista nimetyille yhteyshenkilöille.

Varkauden kaupungilla on tällä hetkellä vain muutamien järjestöjen kanssa sopimus pohjaista yhteistyötä.

TOIMENPIDE-EHDOTUS!

Avustusten jaolle, tilojen vuokrauskäytännöille ja sopimuksellisille kumppanuuksille on kirjavat käytännöt ja järjestöväki toivoo kaupungin uudistavan avustusten jakokäytäntöjä valtuustokaudella 2017-2020.

tehdään
#YHDESSÄ

**OSALLISTU
OIKEESTI!**

ASUKKAIDEN WARKAUS

TARJOTTAVAT TILAT

Liikunta- ja vapaa-aikapalvelujen tilat löytyvät Timmi-palvelusta keväästä 2018 alkaen:

- Tilojen varaus tapahtuu sähköisen Timmi-palvelun kautta
- Varkauden kaupunki on tehnyt 2017-2018 vaihteessa liikuntajärjestöille toimitilakyselyn ja valmistelussa on liikuntapaikkasuunnitelma

Vammel ry teki sähköisen järjestökyselyn tiloista, tilatarpeista ja maksuvalmiuksista 9.-22.4.2018. Kyselyn tulokset www.vammel.fi

JÄRJESTÖT MUKANA HYVINVOINTITYÖSSÄ

Varkauden kaupungilla on hyvinvointiryhmä ja sen kokoonkutsuja on hyvinvointikoordinaattori. Ryhmässä on edustaja myös järjestöistä.

Järjestöjen kokemusasiantuntijuus, asiantuntijuus ja kumppanuus saadaan näkyvämmäksi ja käytäntöön esimerkiksi hyvinvointiryhmän kautta.

KEHITTÄMISTOIMET

Pohjois-Savossa on käynnissä kolme järjestöväkeä koskevaa kehittämishanketta. Varkaus on kaikissa hankkeissa aktiivisesti mukana:

- Sakke-hanke
- Veke-hanke
- Kirkonkylät palvelukeskuksina -hanke.

Sakke- ja Veke -hankkeiden myötä järjestöjen tiedot kootaan kattavasti sähköisiin alustoihin:

www.pohjoissavolaiset.fi
www.hyvinvointitarjotin.fi

Varkauden kaupunki ja seurakunta ovat ottaneet käyttöön 2018 sähköisen sivuston vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi.

www.vapaaehtoistyö.fi

TOIMENPIDE-EHDOTUS!

- Järjestöjen tilatarve ja järjestöavustusten uudistus on käsiteltävä yhtenä kokonaisuutena ja peruseriaatteena yhtenäiset ja avoimet jakoperiaatteet ja hakumenettely.
- Sopimuksellinen yhteistyö järjestöjen kanssa on tehtävä läpinäkyväksi ja molempia osapuolia tyydyttäväksi
- Järjestöjen ja kaupungin suhteesta ja toiminnasta olisi hyvä olla kokonaiskuva ja kaupungilla yksi yhteyshenkilö.
- Harrastetilat on löydettävä helposti, mieluiten myös yksityisten, yhdistysten ja yritysten vuokrattavat harrastetilat samasta paikasta.
- Läpinäkyvyyttä toivotaan myös muiden julkisten organisaatioiden järjestöyhteistyöhön ainakin tilojen suhteen.

OSALLISTU OIKEESTI!

AVOIMEN HALLINNON PERIAATTEET

KANSALAISEN OIKEUDET

Vahvistamme kansalaisten oikeutta tietoon sekä osallistumista yhteisten ratkaisujen ja palvelujen kehittämiseen. Kerromme valmisteltavista asioista jo valmistelun alkuvaiheessa niin, että ratkaisuun on aidosti mahdollista vaikuttaa.

AVOIMUUS

Tarjoamme tietoa hallinnon toiminnasta tasapuolisesti. Tiedot ovat helposti löydettävissä ja hyödynnettävissä.

VASTUULLISUUS

Huolehdimme, että kansalaisten näkemykset ovat mukana valmistelun ja toimeenpanon eri vaiheissa. Kerromme selkeästi etukäteen kuulemisen ja osallistumisen vaiheet, tavoitteet ja rajoitteet. Huolehdimme tarjottavan tiedon oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta.

KATTAVUUS

Tarjoamme kaikille kansalaisille mahdollisuutta osallistua asioiden valmisteluun ja kehittämiseen. Käytämme sekä erilaisia perinteisiä toimintatapoja että sähköisiä kanavia osallistumiseen ja tiedon tarjoamiseen.

YHTEENSOVITTAMINEN

Valmistelemme asioita yhdessä hallinnon eri toimijoiden kanssa niin, että vältämme valmistelun päällekkäisyydet, erisuuntaisuuden ja sirpaloitumisen.

VOIMAVARAT

Luomme avoimen hallinnon organisaatiokulttuurin, jossa meillä on riittävä osaaminen ja voimavarat avoimeen valmisteluun sähköisin ja perinteisin menetelmin.

ARVIOINTI JA JATKUVA KEHITTÄMINEN

Arvioimme säännöllisesti avoimen hallinnon toteutumista ja hyödynnämme arvioinnit kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa. Onnistumistamme määrittää se, että kansalaiset voivat olla aidosti vakuuttuneita siitä, että heitä on kuultu.

(Lähde valtionvarainministeriö www.vm.fi)

5. OSALLISUUDEN KOORDINOINTI

Osallisuuden edistäminen kytkeytyy tiiviisti tähänhetkisiin yhteiskunnallisiin muutoksiin. Asukkaiden osallisuus on esillä sekä kuntia, maakuntia että sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeissa lakiteksteissä. Myös Varkauden kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä asukailta on tullut toiveita kuntalaisten äänen kuulumisen ja yhteydenpidon parantamiseksi.

Päätöksentekoon liittyvien osallisuuskanavien tarkoituksena on asukkaiden tiedon, kokemuksen, näkökulman ja näkemyksen huomioonottaminen erilaisissa kehittämisen prosesseissa ja päätöksenteossa.

Asukkailta ja asiakkailta saadaan ruohonjuuritason tietoa ja hiljaisia signaaleja asioista, jotka eivät muuten välttämättä välity henkilöstölle ja päättäjille.

Osallisuuskanavia voi käyttää myös kehitystyöhön ja yhteistyön luomiseksi. Varkauden kaupungilla on ollut kokeilussa esimerkiksi palvelujen saavutettavuuden kumppanuuspöytä, joka kokoaa saman pöydän ääreen asiantuntijoita, järjestöväkeä ja muita toimijoita.

Huomionarvoista on myös se, että osallisuustyö ja monitahoiset kanavat ovat osa kaupungin viestintää.

Ohjelmaan ehdotetussa osallisuuskanavien kokonaisuudessa on pyritty ottamaan mahdollisimman monta tulokulmaa huomioon.

Varkauden kaupungin osallisuuskanavia on pilotoitu 10/2017-5/2018 osana kansalaistoiminnan ohjelman valmistelua.

Ehdotetut osallisuuskanavat esitellään sivuilla 18-19. Osallisuuteen liittyvät toimenpide-ehdotukset löytävät ohjelman luvusta 11, sivulta 33.

AVOIMEN HALLINNON PERIAATTEET

Varkauden kaupunki ottaa käyttöön avoimen hallinnon periaatteet. Esimiehille on jaettu avoimen hallinnon tukipaketti joulukuussa 2017.

Tukipaketti sisältää kirjoitettuja aihekortteja avoimeen hallintoon liittyvistä teemoista periaatteella ”tee ainakin nämä asiat”. Kortit ovat muun muassa selkeyden, viestinnän ja osallisuuden teemoista. Tukipaketti sisältää myös avoimen hallinnon tarkistuslistan.

Valtiovarainministeriö toteutti henkilöstölle avoimen hallinnon koulutuksen syksyllä 2018.

Varkauden kaupungin yhteyshenkilö:
Hallintojohtaja Toni Leppänen, toni.leppanen@varkaus.fi

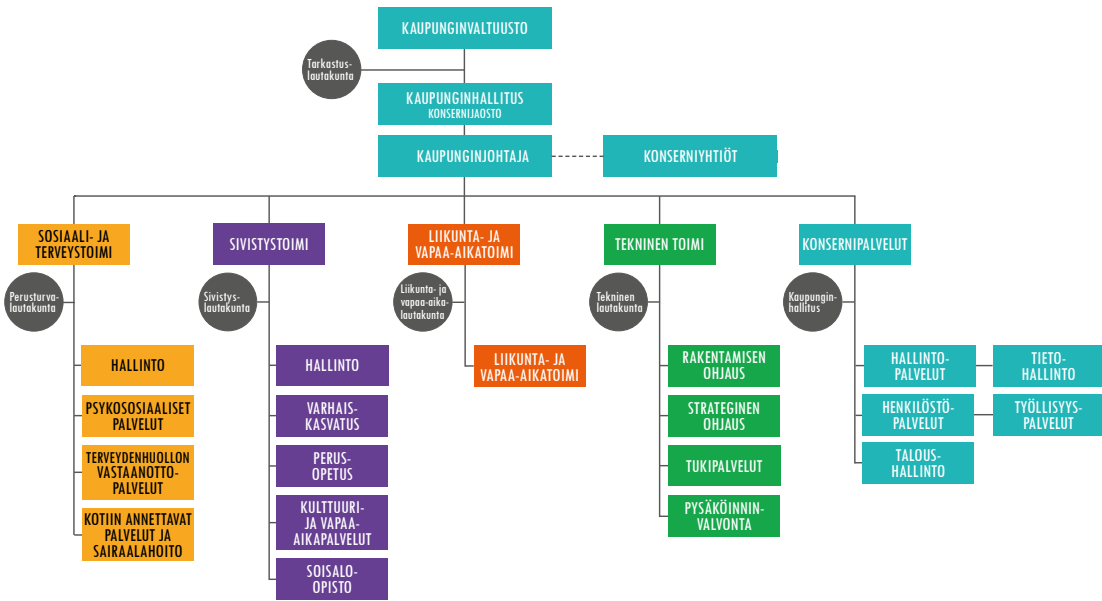
ASUKKAIDEN WARKAUS

tehdään
#YHDESSÄ

OSALLISTU
OIKEESTI!

OSALLISUUDEN VERKOSTOYHTEISTYÖ

Osallisuuskanavat ovat osa Varkauden viestintä- ja markkinointikanavia ja osallisuuden koordinoinnin luonteva hallinnollinen sijainti on kaupungin markkinoinnissa ja viestinnässä.

KUNTADEMOKRATIAVERKOSTO

Varkauden kaupunki kuuluu Kuntaliiton kuntademokratiaverkostoon.

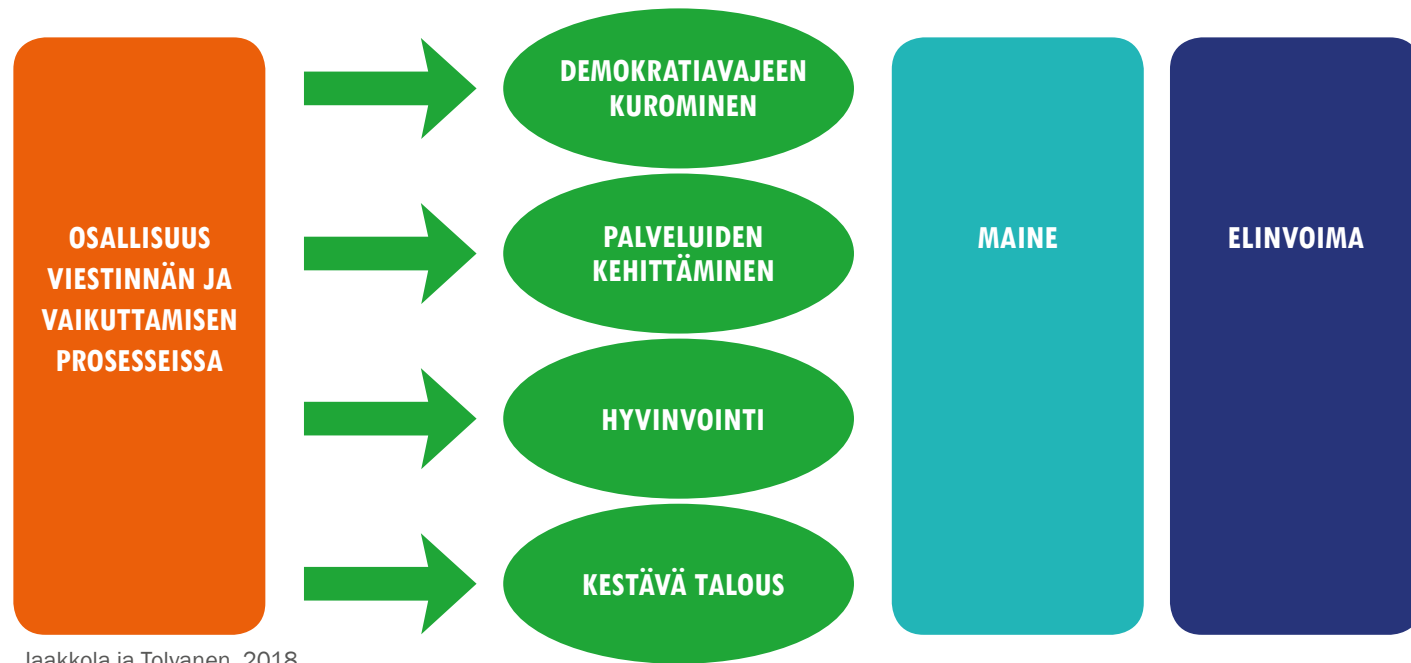
Avoimeen kuntademokratiaverkoston toimintaan ovat tervetulleita kaikki kuntien, valtionhallinnon ja kansalaisyhteiskunnan toimijat. Verkosto kehittää ja vahvistaa kuntademokratiaa sekä tarjoaa väylän eri toimijoiden vertaisoppimiselle. Toimintaa koordinoi Kuntaliitto. Varkauden kaupungin hallintojohtaja kuuluu kuntademokratiaverkostoon ja ohjelman kirjoittaja verkoston neuvonantajiin.

Lisätietoja verkostosta erikoissuunnittelija Päivi Kurikka paivi.kurikka@kuntaliitto.fi

MAAKUNNAN OSALLISUUS- VERKOSTO

Maakuntaudistukseen liittyen Pohjois-Savoon suunnitellaan osallisuus- ja järjestöneuvostoa. Neuvoston rinnalle on perustettu järjestöjen omaehtoinen yhteistyöfoorumi Pohjois-Savon Jerry. Järjestöyhteistyöhön rakentuu yhtenäinen toimintamalli vuoden 2019 loppuun mennessä. Toimintamallia valmistelee Sakke - Pohjois-Savon Järjestöyhteistyön kehittämishanke (2017-2019). Varkaudesta on edustajia Pohjois-Savon Jerryssä.

OSALLISUUSKANAVAT

Jaakkola ja Tolvanen, 2018.

TAVOITTEENA ELINVOIMAINEN KAUPUNKI!

Päätöksentekoon liittyvät osallisuustoimet perustuvat kuntien ja kaupunkien velvoitteisiin huolehtia asukkaidensa vaikutusmahdollisuuksista. Varkauden kaupungin osallisuuskoordinaattori Vuokko Jaakkola ja markkinointi- ja viestintäpäällikkö Kaisu Tolvanen ovat hahmotelleet osallisuuden käyttöönoton vaikutuksia oheiseen kuvaan.

Vakavan demokratiavajeen kurominen on suurimpia vaikutuksia. Toisekseen vuorovaikutteinen keskustelu ja yhteinen kehittäminen ovat hyviä lähtökohtia palvelujen kehittämiseksi asukaslähtöisesti. Osallisuus on tärkeä ihmisen hyvinvoinnin tekijä: osallisuus on kokemus johonkin kuulumisesta, oman toiminnan merkityksestä ja mahdollisuudesta olla mukana.

Kestävän talouden tavoittelu on kehityksen peruskiviä ja yhteisellä suunnittelulla voidaan löytää myös uusia, kustannustehokkaampia palvelujen tuottamisen muotoja. Yhteinen suunnittelu ja parempi näkemys yhteisön toiminnasta johtavat parempaan kokonaiskuvaan kaupungista aina puheen tasolle saakka.

Maine syntyy tekemällä!

VARKAUDEN KAUPUNGIN OSALLISUUSKANAVAT

Oheisessa kaaviossa on esitelty Varkauden kaupungin päätöksentekoon liittyvät osallisuuskanavat. Kanavakaavioon on luotu aitoja kohtaamisen paikkoja asukkaiden ja päättäjien välille, sekä asukkaiden ja kaupungin henkilöstön välille. Kaaviossa on esiteltynä lakisääteisiä ja pitkään käytössä olleita osallisuusmuotoja sekä valtionhallinnon sähköiset palvelut. Kaupungin sähköinen palautekanava ja asukaskyselyt ovat **yksisuuntaisia osallisuuskanavia**, kaikki muut ovat **vuorovaikutteisia**.

Kanavakaavion menetelmät tukevat perinteisen päätöksenteon, eli Varkauden kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä lautakuntien, että kaupungin sisäisen työskentelyn nykyisiä muotoja.

Ohjelman liittyvissä osallisuuskanavien tietokorteissa on selitetty kuvakkein, mihin tarkoitukseen menetelmät soveltuvat ja, kenen kanssa mitäkin menetelmää käytetään.

Osallisuuskanavien tietokorttien selitykset:

Osallistujat:

Päättäjät

Asukkaat

Henkilöstö

Keinot:

Monologi

Dialogi

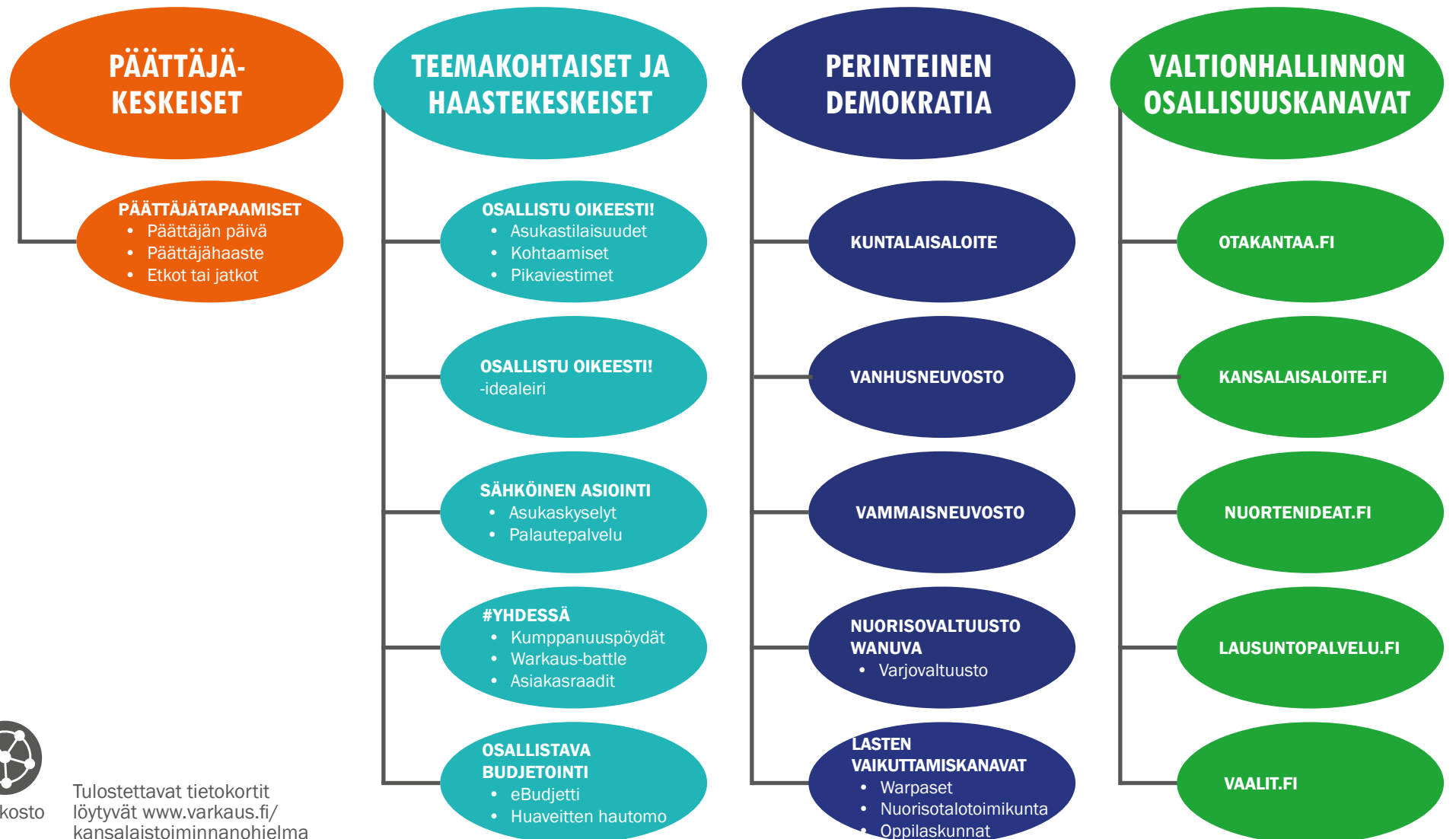

Kehitys

Verkosto

Tulostettavat tietokortit löytyvät www.varkaus.fi/kansalaistoiminnanohjelma

6. MEDIA OLEMME ME

Nopeasti kehittyvä teknologia on tuonut oikean tiedon helposti ja nopeasti saataville, ja viestintäkulttuuri on muuttunut nopeatempoiseksi uutisoinniksi. Eilisen uutisen uutuusarvo on jo seuraavana päivänä menetetty. Myös organisaatioiden toimintaympäristöt muuttuvat kokoajan ja pystyäkseen toimimaan tehokkaasti, on tiedon oltava saatavilla heti ja kaikille yhtä aikaa.

Digitalisuutta kiihdyttävänä ilmiönä sosiaalinen media on ruokkinut joukkoistamista ja tiedonkulun nopeutta. Ihmisten medianlukutaito saattaa vääristyä digitaalisessa maailmassa, kun ei enää osata erottaa yhteiskunnan normien mukaista, jopa lain vastaisesta tiedosta. Sosiaalisen median verkostot eivät yhtään helpota tilannetta, kun niissä lähipiirin suosima sisältö saattaa muodostua vääräksi totuudeksi. Somessa tiedon oikeellisuuden varmentaminen perustuu vertaisarviointiin ja samalla tiedon kuluttajan oma vastuu kasvaa.

Teknologian kehitys on nopeuttanut tiedonsaannin tarvetta jopa reaaliaikaista nopeammaksi ja sosiaalisen median yhteisöt ovat tehneet kaikista ”päätöimittäjia”. Onkin tärkeää, että mm. kaupunki on läsnä niissä kanavissa, joissa sen asiakkaatkin ovat ja on itse luomassa uutisia ja tarinaa itsestään. Näin vältetään tai ainakin vähennetään tiedon vääristymää.

Kaupungin viestintäkanavat on jaettu yksisuuntaisiin ja vuorovaikutteisiin. Tavoitteena on innostaa niin asukkaat kuin henkilöstökin keskinäiseen kanssakäymiseen.

Varkauden kaupungin pääviestintäkanava on kaupungin verkkosivusto:

www.varkaus.fi

Osallisuuskanavat ovat suunniteltuja viestinnällisesti käytettäviä kohtaamisia, joiden markkinoinnillisetkin mahdollisuudet tulee muistaa.

Varkauden kaupungin yhteyshenkilö:
Markkinointi- ja viestintäpäällikkö Kaisu Tolvanen
kaisu.tolvanen@varkaus.fi

#MEDIA olemme ME

tehdään #YHDESSÄ

VARKAUDEN KAUPUNGIN VIESTINTÄ- JA MARKKINOINTIKANAVAT 2018

YKSISUUNTAISET	Tavoite	Kohderyhmä	Sisältö
PÄÄVIESTINTÄKANAVA Varkaus.fi	Tiedonvälitys, vetovoiman kasvu, yhteisöllisyys	Kuntalaiset, media, sidosryhmät	Kaupungin palvelut, toiminnan muutokset, päätösten uutisointi, tapahtumat
YouTube	Livestreamit, kaupungin markkinointi, koulutus ja opastus	Kuntalaiset, Varkaudesta kiinnostuneet	Videot, asiat, ilmiöt, tunnelmat
Info-TV:t ja LED-taulut	Tiedonvälitys ja markkinointi	Koululaiset (info-tv:t), varkautelaiset, matkailijat	Tapahtumat, hyvinvointi
Blogit ja kolumnit	Näkökulmat, vuorovaikutus, kaupungin markkinointi	Kuntalaiset, Varkaudesta kiinnostuneet	Tarinat, nostot ajankohtaisista asioista, suunnitelmat / taustat, asiat, ilmiöt, tunnelma
Kyselyt ja palautteet	Tiedon keräämistä, palvelumuotoilua	Koko kuntayhteisö	Palautekyselyt ja asukaskyselyt

UUROVAIKUTTEISET	Tavoite	Kohderyhmä	Sisältö
Osallistu oikeesti!	Tiedonvälitys, keskustelu, vuorovaikutus, verkostoituminen, osallistaminen	Koko kuntayhteisö	Asukastilaisuudet, kohtaamiset livenä ja netissä, pikaviestimet
Päättäjätapaamiset	Päättäjien verkostoituminen asukkaiden ja henkilöstön kanssa	Kuntalaiset, päättäjät itse, media, henkilöstö	Päättäjän päivä, päättäjähaaste, etkot tai jatkot
Idealeiri	Ajankohtaisen ja merkittävän asian esiin nostamista, tiedonvälitystä, keskustelua, vuorovaikutusta	Koko kuntayhteisö	Leirin aiheilla on aina suuri julkisuusarvo!
#yhdessä	Yhteisesti jonkun haasteen ratkaisemista	Koko kuntayhteisö	Kumppanuuspöydät, Warkaus-battle, asiakasraadit
Osallistuva budjetointi	Keskustelua, talousasioiden ymmärrettävää esittämistä, tietoisuuden kasvattamista, vuorovaikutusta	Koko kuntayhteisö	eBudjetti, Huaveitten hautomo
Twitter	Tiedonvälitys, keskustelu, vuorovaikutus	Media, kuntalaiset, Varkaudesta kiinnostuneet	Uutiskärjet ja ajankohtaiset asiat, vaikuttamisen mahdollisuudet.
Facebook	Aktivointi, osallistaminen, vuorovaikutus, tiedonvälitys, kuntalaisten sitouttaminen, kaupungin markkinointi, tunnelman luominen	Kuntalaiset, Varkaudesta kiinnostuneet, tulevat kuntalaiset	Valokuvat, videot, ajankohtaisia/ajantonta/ajassa elämistä, asiat, ilmiöt, tunnelmat
Instagram	Mielikuvien luominen, osallistaminen	Varkaudesta kiinnostuneet	Ajattomat ja ajankohtaiset kuvat, ilmiöt ja tunnelmat
LinkedIn	Verkostoituminen, rekrytointi, mielikuvien luominen (työnantajamielikuva)	Tulevat Varkauden kaupunkikonsernin työntekijät, Varkaudesta kiinnostuneet, sidosryhmät	Kaupungin ja tytäryhtiöiden työpaikat

7. SÄHKÖINEN ASIOINTI

Kuntalaisten vaatimukset palveluille kasvavat ja ne kohdistuvat yhä enemmän julkisen sektorin palveluihin. Varkauden kaupunki haluaa olla mukana kehittämässä monikanavaisia palveluita sekä innovatiivisia palvelumalleja.

Kaupungin palvelutuotantoa uudistetaan aktiivisesti uuden teknologian avulla. Olennaista kehitystyössä on toimintatapojen muutos, jonka myötä palvelujen tuottamisesta tulee tehokkaampaa, joustavampaa ja asiakkaan saama palvelu paranee.

Harvaanasutun maaseudun ja rajallisen joukko- ja asiointiliikenteen vuoksi sähköisten palvelujen kehittäminen lisää palvelujen saavutettavuutta.

Varkauden kaupungin laatiman digitalisaatio-ohjelman painopisteitä ovat kuntalaisten palvelujen kehittämisen asiakaslähtöisesti, osaamisen parantaminen sekä nykyaikainen infrastruktuuri.

Sähköisen asioinnin palvelut löytyvät kaupungin verkkosivulta:

www.varkaus.fi/sahkoinen-asiointi

**Varkauden kaupungin
yhteyshenkilö:**

Tietohallintojohtaja Jarmo Heinonen
jarmo.heinonen@varkaus.fi

Suomi.fi on verkkopalvelu, josta löytyvät julkiset palvelut ja tietoa eri tilanteisiin. Suomi.fi tarjoaa julkisen hallinnon asiakkaille pääsyn omiin tietoihin sekä sähköisiin viesteihin ja valtuuksiin helposti yhdestä paikasta. Voit asioida viranomaisten kanssa silloin, kun sinulle sopii – sujuvasti ja turvallisesti.

Suomi.fi on tarkoitettu kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille sekä viranomaisille. Suomi.fi:n kehittämisestä vastaa Väestörekisterikeskus.

Kansalaisneuvonta auttaa Suomi.fi-verkkopalvelun käytössä: www.kansalaisneuvonta.fi.

SÄHKÖISET WARKAUS-PALVELUKANAVAT 2018

- eBudjetti
- eKirjasto
- Kansalaisen terveyspalvelut
- Karttapalvelu
- Kuntalaisaloite
- Laboratorio (ISLAB)
- Latuinfo
- Lumme-kirjastot
- Lupapalvelu
- Lupapiste
- Paikallisbussien reaaliaikainen seuranta
- Palautepalvelu
- Peda.net
- Pysäköinninvalvonnan asiakaspalvelu
- Päivähoitomaksulaskuri
- Seulontamammografia-ajan vaihtaminen
- Timmi-tilavarauspalvelu
- Toimeentulotuki
- Varhaiskasvatuksen e-asiointi
- Venepaikkojen varaukset
- Vesimittarilukeman ilmoittaminen
- Vikailmoitukset
- Wilma

tehdään
#YHDESSÄ

ASUKKAIDEN
WARKAUS

8. KANSALAISTAIDOT 2.0

Varkaudessa ja sen lähikunnissa toimiva Soisalo-opisto auttaa uusien kansalaistoiminnan taitojen ja tapojen opettelussa. Opiston toiminta koostuu vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta. Kansalaistoiminnan edistäminen on opiston keskeinen tehtävä.

Opiston kaikki toiminta auttaa alueen asukkaita lähemmään liikkeelle, harrastamaan ja oppimaan. Tässä mielessä kansalaistoiminnan näkökulma toteutuu laajasti osana opiston vakiintunutta toimintaa. Opistoa voidaan kuitenkin hyödyntää vielä paljon enemmän. Vapaaseen sivistystyöhön voidaan sisällyttää uusia sisältöjä ja toimintatapoja, jotka suunnitellaan alusta alkaen palvelemaan kansalaistoimintaa ja sen sidosryhmiä mahdollisimman hyvin.

Kansalaistoiminnan ohjelmassa Soisalo-opiston tehtävä on lievittää ja poistaa ihmisten ja ryhmien osamiseksi liittyviä rajoitteita. Kansalaistoiminta sujuu, kun ihmiset osaavat toimia yhdessä ja erikseen sekä hyödyntää parhaita välineitä ja toimintatapoja.

Asukkaat, järjestöt, kaupunki ja muut sidosryhmät suunnittelevat Soisalo-opiston kanssa kansalaistoimintaa edistävää ja tukevaa opetusta, ohjausta sekä ryhmätyöskentelyä. Toiminnan sisällöt ja toimintatavat suunnitellaan yhdessä sidosryhmien ja kansalaistoiminnan tarpeiden mukaan.

Koulutuksissa voidaan opetella esimerkiksi fasilitointia, ryhmäprosessien menetelmiä tai erilaisten viestinnän ja yhteistyöskentelyjen sähköisten alustojen käyttöä. Muodoltaan koulutukset voivat olla intensiivikursseja tai pidemmille ajanjaksoille hajautettuja ja työskentelytavat voivat olla monimuotoisia.

Kurssit koostuvat mahdollisimman pitkälle osallistujien omien todellisten tilanteiden ratkaisusta. Käytännön ratkaisujen hakeminen ryhmässä voi muistuttaa enemmän pajamaista osallistujien asiantuntijuutta hyödyntävää itseohjautuvaa kehittämisryhmää kuin perinteistä opetusta, jossa asiantuntija kouluttaa osallistujia tarkasti määrätyn ohjelman mukaisesti.

Lue opisto-oppaasta ajankohtaiset tarjonnat:

www.soisalo-opisto.fi

Soisalo-opiston yhteyshenkilö:
Rehtori Marjut Latva-Vesala
marjut.latva-vesala@soisalo-opisto.fi

tehdään
#YHDESSÄ

ASUKKAIDEN
WARKAUS

9. KYLÄT JA KAUPUNGINOSAT

Varkauden nykyinen kaupunki sai muotonsa vuonna 2005 tehdyn kuntaliitoksen myötä. Maaseutuvoittoinen Kangaslampi liitettiin teollisuuskaupunki Varkauteen ja syntyi monella tavalla rikas kaupunki.

Kaupunginosat saivat seurakseen aktiivisia kyliä: kaupungin läheisen Harjurannan, Varkauden ainoan kirkonkylän Kangaslammin sekä Viljolahden kylän.

Kaikissa edellä mainituissa kylissä on toiminnassa olevia, ympärivuotisia kokoontumistiloja ja aktiivista kylätoimintaa.

Sydän-Savon maaseutupalvelut on toteuttanut sopimuskuntiinsa maaseutuohjelmia. Varkauteen se tehtiin vuosina 2016-2017.

Ohjelmaa valmisteltiin yhdessä asukkaiden kanssa ja siihen liittyi asukaskysely sekä toimenpide-ehdotuksia. Ohjelmaa on käytetty Varkauden kansalaistoiminnan ohjelman tausta-aineistona.

Lisää kylistä ja kaupunginosista:

www.varkaus.fi/kaupunginosat

Kangaslammin alueen kylien keskinäinen sekä kaupunkiyhteistyö on tiivistynyt kansalaistoiminnan ohjelman valmistelun myötä.

Alueella on pilotoitu Kangaslammin kumppanuuspöytä sekä erilaisia Osallistu oikeesti! -teemaitoja, kuten Sote-ilta ja Kangaslammin yritysilta.

Kangaslampi pääsi vuoden 2018 alusta mukaan Kirkonkylät palvelukeskuksena –pilottiin, jossa kehitetään koko Kangaslampea.

KAUPUNGINOSAT

Kaupunginosien asukastoiminta vauhditetaan kansalaistoiminnan ohjelman ja osallisuuskanavien myötä. Tueksi saadaan myös Soisalo-opiston syksyn 2018 ja kevään 2019 kurssit. Niissä innostetaan asukkaita uudenlaiseen kansalaisaktiivisuuteen.

ASUKAS- JA KYLÄYHDISTYKSET

Varkautelaisia toimivia kyläyhdistyksiä ovat:

- Harjurannan Kyläyhdistys ry
- Viljolahden maa- ja kotitalousseura ry
- Kangaslammin Kyläyhdistys ry

Yhdistysrekisteristä löytyy tietoja muutamista kaupunkialueella olevista asukasyhdistyksistä.

- Könönpellon Asukasyhdistys ry
- Lehtoniemen ja Käärmeniemen Kylät ry

Vuoden 2018 aikana selvitetään kiinnostusta synnyttää Varkautelaiset ry – asukastoiminnan kattojärjestö. Se voisi toimia koko Varkauden kokoisena toimijana ja parhaimmillaan korvata aikaisemman kyläneuvoston kaupungin ja asukkaiden yhteistyöelimenä.

Varkauden asukasluku: 20 626 (9/2018)

KYLÄT JA ASUINALUEET

Kaupunginosat	Maaseutualueet
Päiviönsaari	Harjuranta
Leunanmäki	Rauhamäki
Kommila	Kangaslammin kirkonkylän seutu
Savonmäki	Kilpimäki
Kuoppakangas	Kurenlahti
Luttila	Viljolahti
Kaura-aho	Hevonlahti
Lehtoniemi	
Häyriä	
Puurtila	
Pussilantaipale	
Käpykangas	
Repokangas	
Könönpelto	
Veljeskylä	
Taipale	
Kämäri	
Varkausmäki	
Huruslahti	
Akonlahti	
Hasinmäki	
Kuvansinjoki	
Turjanvirta	

Harjurantaan kuuluvat Akonlahti, varsinainen Harjuranta sekä Härmäniemi ja Joutsenniemi.

Kangaslampiin kuuluvat varsinainen kirkonkylä, Kangaslammin asemaseutu sekä Pisamaniemi. Usein myöskin Rauhamäki ja Kilpimäki lasketaan kuuluvan kirkonkylään. Kurenlahti sisältää listauksessa Leväsalon, varsinaisen Kurenlahden sekä Haasialahden.

Viljolahteen kuuluvat varsinainen Viljolahti ja Erolansaari. Hevonlahti liittyy useissa toiminnoissa Viljolahteen, on kuitenkin erillinen kylä.

10. MAHDOLLISUUKSIEN WARKAUS

Kansalaistoiminnan ohjelmaan tilattiin Varkauden kehittäjiltä asiantuntijakirjoituksia. Ääneen pääsevät yritysasiantuntija Petra Ryymin Navitas Yrityspalvelut Oy:stä, projektipäällikkö Laura Leppänen KierRe-hankeesta ja matkailukoordinaattori Eeva Lemiläinen Navitas Yrityspalvelut Oy:n matkailupalveluista.

TARTU MAHDOLLISUUTEEN JA TOIMI

Varkaudessa on loistavat mahdollisuudet opiskella monipuolisesti ja työllistyä osaamista vastaaviin töihin ja edetä urallaan. Yrittäminen on myös mahdollisuus useilla eri aloilla ja uusia, perinteistä teollisuutta palvelevia yritysideoita voi syntyä ja syntyä lisää. Tästä hyvänä esimerkkinä on mm. Elcoline Oy, joka syntyi kahden nuoren miehen tarpeesta työllistää itsensä ja on nyt kasvanut kansainväliseksi palveluliiketoimintakonseptiksi.

Kansainväliset mahdollisuudet ovatkin Varkaudessa erinomaiset. Alueen vireän vientiteollisuuden ympärille rakentunut yritystoiminnan tiivis verkosto tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet yritysten tuotteiden ja palveluiden myyntiin ja vientiin. Varkaudessa toimivat toisen ja kolmannen asteen oppilaitokset kouluttavat tulevaisuuden osaajia yritysten tarpeisiin.

Työllistymismahdollisuudet alueen yrityksiin ovat erittäin hyvät. Yritykset kokevat jo paikoin työvoimapulaa, erityisesti teknologia-aloilla ja näiden koulutusten esiintuominen on erittäin tärkeää, jotta osaava työvoima turvataan myös jatkossa.

Työpaikkojen määrän kasvattaminen on keskeistä elinvoiman ylläpitämisessä. Uudet työpaikat syntyvät pääosin pk-yrityksiin, joten jatkuvana pyrkimyksenä on saada madallettua pk-yritysten rekrytointikynnystä ja kannustaa osaajia myös yrittäjyyteen.

Mahdollisuuksia on kaikilla toimialoilla. Teknologialalla tarvitaan uutta palveluliiketoimintaosaamista ja tuotannon osaajia. Kaupan ja palvelualan sektori tarvitsee uudistusta ja ennakkoiluottomia kokeiluja. Sosiaali- ja terveysalan myllerrys mahdollistaa uusien liiketoimintamallien ja ideoiden syntymisen. Sähköiset liiketoiminta-alustat ja mobiiliratkaisut alalla kuin alalla tuovat uusia mahdollisuuksia. Suomalainen puhdas luonto ja ruoka sekä turvallisuus ovat matkailun vetovoimatekijöitä ja samalla ruuan ja muiden elintarvikkeiden vientivaltteja.

Varkauden loistavan sijainnin ansiosta on mahdollista tavoittaa lähes 500 000 ihmistä Kuopiosta, Mikkelistä, Jyväskylästä, Savonlinnasta ja Joensuusta – puolentoista tunnin ajomatkan sisäلتä. Varkaudesta käsin yrityksen logistiikka hoituu saumatomasti. Kaupunkimme sijaitsee valtateiden 23 ja 5 risteyskohdassa, Saimaan syväväylän äärellä. Käytettävissä ovat myös toimivat raideyhteydet.

Yrityskoko- ja työpaikkajakauma alueellamme noudattaa samaa linjaa kuin koko maassa, mutta jalostustyöpaikkojen osuus on yli 10 prosenttiyksikköä suurempi kuin maan keskiarvo. Kone- ja energiateknologiateollisuus on taloudelliselta merkitykseltään suurin teollisuuden ala Pohjois-Savossa. Teknologiateollisuus on Pohjois-Savossa merkittävässä asemassa työllistäjänä ja vientitulojen generoijana. Alueelta löytyy paljon monipuolista osaamista ja kykyä toimia niin kansainvälisillä kuin kotimaisillakin markkinoilla.

Yrityksiä Varkaudessa on noin 900 ja yritysten toimipaikkoja yhteensä 1300, joissa työpaikkoja on noin 8400. Kaikista yrityksistä noin 95 % on mikroyrityksiä, eli alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä. Varkaudessa se tarkoittaa noin 850 mikroyritystä, joista yksinyrittäjiä on noin 500. Tämä tarkoittaa 500 työpaikkaa. Lopuissa mikroyrityksissä on arviolta noin 1000 työpaikkaa eli yhteensä 1500 työpaikkaa Varkaudessa. Pienten ja keskusuurten yritysten palveluksessa (joita alueella noin 45) työskentelee noin 3200 työntekijää, suurissa yrityksissä noin 1500 työntekijää ja loput noin 2200 julkisilla tahoilla.

Varkauden alueen yritykset kasvavat ja voivat hyvin. Ne kehittävät, kehittyvät, työllistävät ja tuottavat. Alueemme yritykset ovat erittäin tärkeitä työllistäjiä sekä elinvoimantuottajia.

Varkaudessa lähes kaikki on mahdollista. Tartu mahdollisuuteen ja toimi.

Asiantuntija: Petra Ryymin, yritysasiantuntija Navitas Yrityspalvelut Oy

YLIJÄÄMÄRUOKAA JA YHTEISKYYTEJÄ

Kunnan toiminnassa resurssiviisaus usein mielletään kustannustehokkaaksi toiminnaksi. Kyllä se on sitäkin, mutta se on myös ympäristönäkökulmien huomioimista. Varkaudessa resurssiviisaustyötä on aloitettu KierRe –hankkeen puitteissa ja resurssiviisaus ja kiertotalouden toteuttaminen on nostettu kaupunkistrategian yhdeksi tavoitteeksi.

Walterin koulun ylijäämäruuan jakaminen Warkaus-korttilaisille on hyvä esimerkki resurssiviisauden toteuttamisesta. Tuntuu hullulta heittää hyvää syömäkelpoista ruokaa roskikseen, jos sen voisi jakaa veloituksetta tai pientä maksua vastaan halukkaille syöjille.

Resurssiviisautta on suosia yhteiskäyttöautoja ja hankkia kaupungille sähkö- tai kaasukäyttöisiä autoja. Kaupungin työntekijöiden käytössä olevat henkilöautot voisivat olla virka-ajan ulkopuolella kuntalaisten vuokrattavissa pientä korvausta vastaan. Samoin voisi toimia esimerkiksi peräkärryjen tai pakettiautojen kanssa.

Yhdyskuntarakenteessa ja palveluiden tuotannossa tiivis kaupunkirakenne minimoi liikkumisen ja täten myös yksityisautoilun tarvetta.

Warkaus kaupunkipyörät ovat käytössä kolmatta kesää ja ne ovat veloituksetta sekä kaupunkilaisten että matkailijoiden käytössä.

Julkisissa hankinnoissa on mahdollista laittaa hankintaperusteisiin ympäristökriteerejä, jotka käytännössä ohjaavat hankintoja lähiseudulle. Esimerkiksi jos leipää hankitaan tuoreustakuulla, se on silloin lähellä tuotettua. Tämä tukee paikallista ja lähiseutujen yritysten toimintaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta.

Resurssiviisas energiantuotanto ja -kulutus on uusiutuvan energian käyttöä. Se on myös energiatehokkuutta ja energian säästämistä. Varkaudessa tuotetaan kaukolämpöä varkautelaisten jätteistä, mutta voisiko varkautelaisten jätteistä tuottaa myös liikennebiokaasua?

Suurin osa kaupungin kiinteistöistä lämmitetään uusiutuvalla energialla, mutta loputkin fossiilisen energian päässä olevat kiinteistöt pitäisi saada lämpiämään uusiutuvilla energianlähteillä. Keskustelu, jossa maalämmön ja kaukolämmön käyttö asetetaan vastakkain, on täysin tarpeetonta.

Resurssiviisaassa kotitaloudessa on käytössä mummon neuvot. Vedellä ei löträtä, tuuletetaan ristivedolla nopeasti, 21 astetta on sopiva huonelämpö ja valot sammutetaan poistuttaessa huoneesta. Lamput kannattaa vaihtaa ledeihin ja viihde-elektronikasta sammuttaa virrat kokonaan. Stand by –tila kuluttaa yllättävän paljon sähköä. Aurinkoenergiaa voi hyödyntää sekä lämmittämiseen että sähköntuottoon, joten tämäkin vaihtoehto kannattaa käydä läpi. Ilmalämpöpumppu tuo talvella säästöä sähkölaskuun.

Puhdas ja viihtyisä kaupunkiympäristö on sekä virkistykseen että matkailun tyssija. Suunnittelupöydillä oleva Green Corridor –viherkäytävä varmistaisi kevyenliikenteen liikkumisen läpi kaupungin sekä mahtavat virkistysreitit Vattuvuorelta, Huruslahdenrannan, Tyyskän ja Kämärin kautta Varkausmäkeen kaikkien käyttöön.

Kämärin alueen hyödyntäminen matkailun, matkailuelinkeinon sekä kaupunkilaisten virkistykseen kannalta on täysin hyödyntämätön luonnonvara. Mahtava ulkoilumiljöö keskellä kaupunkia nykyaikaisen tehdaskompleksin kainalossa on varkautelaisten aarre, siinä missä laaja maaseutukin.

Resurssiviisautta ja kiertotaloutta tässä ja nyt!

Asiantuntija: Laura Leppänen, projektipäällikkö KierRe –hanke

SAIMAASSA MATKAILUN PERUSTA

Vesitie on tuonut kulkijoita Varkauden seudulle jo kautta aikojen ja Saimaan kanavan aukeamisen (1856) sekä Taipaleen kakkoskanavan valmistumisen (1871) myötä välimatka ulkomaille lyheni. Väki kokoontui kanavalle laivoja passaamaan ja varkautelaisten ihmeteltäväksi tarjoutui tuulahdus maailmalta muualta tulevien matkustajien myötä.

Nykyään Varkaudessa on matkailijoille tarjolla hyviä käyntikohteita, joista merkittävimpiä ovat Mekaanisen Musiikin Museo, Terassikahvila Tornin, Taipaleen kanava-alue ja Kanavamuseo, Taidekeskus Väinölä, Varkauden museot, Keskuskonttori, Härkämäen observatorio, Hotel Oscar, Kylpylähotelli Kuntoranta sekä Konttiravintola Morton. Viihdyttävää ohjelmaa tarjoavat mm. Varkauden Teatteri, Teatterituotannot ja Varkauden Kesäteatteri, Warkaus-sali, ohjelmapalveluyritys LakelandGTE, pakohuonepeli Enigma Xperience ja Kalakukko-katujuna teemakierroksineen.

Meillä on hienoja vuosittain toistuvia tapahtumia kuten kesän Vekara-Varkaus -festivaali viikko syys- ja talvitapahtumineen, Lypsyjakkaranheiton SM-kisa, Varkauden KesäKlassinen, Joroisten Musiikkipäivät, Dekkarit-festivaali, Sampea ja Samppan-jaa -festivaali sekä Maaseutumarkkinat. Ympäri vuotista matkailua ajatellen talvikaudelle kaivattaisiin lisää isompia tapahtumia.

Vuonna 2017 Varkaudessa ja Leppävirralla kirjattiin yhteensä n. 131 000 yöpymisvuorokautta, joista ulkomaisia oli n. 20 000. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna ilahduttavasti + 9,3 %.

MATKAILU KASVAA JA TRENDI SUOSII SYRJÄISIÄ KOhteITA JA PAIKALLISUUTTA

Matkailu on koko maailmassa voimakkaasti kasvava elinkeino ja myös Suomessa se on kasvanut muita toimialoja nopeammin. Matkailuteollisuus luo uusia yrityksiä, infrastruktuuria, työtä ja toimeentuloa. Suomi on saanut roimasti kansainvälistä huomiota matkakohteena ja 100-vuotisjuhlensa myötä. Kun Lappi ja pääkaupunkiseutu alkavat pian täyttyä, niin matkailijat ryhtyvät tutkailemaan Suomen muidenkin alueiden tarjontaa. Saimaan aluetta ja Järvi-Suomea on aloitettu markkinoimaan voimallisemmin ulkomailla ja meillä on mahdollisuus nousta Lapin rinnalle. Matkailuun kannattaa satsata ja kehittää sitä suunnitelmallisesti Varkaudessakin.

Kaupungistumisen myötä matkailijat hakevat elämyksiä luonto-, hyvinvointi- ja aktiviteettiomien kautta. Hiljaisuutta ja rauhoittumista arvostetaan. Syrjäisemmät, yksilölliset kohteet houkuttelevat ja halutaan tehdä jotain, mitä ei ennen ole koettu. Aitous, paikalliset tuotteet, paikallinen yhteisö ja ihmiset sekä osallistuva tekeminen koetaan kiinnostaviksi. Jakamistalouden eri muodot (esim. live like locals) kasvavat myös. Kaiken keskiössä on vastuullinen ja valveutunut matkailu.

KUINKA VARKAUDEN MATKAILUELINKEINO SAA OMAN OSANSA KASVUSTA?

Varkauden yli 200-vuotinen teollinen historia ja Saimaan vesistöluonto tarjoavat hyvän pohjan matkailutuotteiden kehittämiselle. Meillä on historiallisissa rakennuksissa sijaitsevia käyntikohteita ja menneeseen aikaan liittyviä ohjelmapalveluja on ollut tarjolla, uusimpana teemana Alvar Aalto. Kauniita Vanhan Varkauden rakennuksia on odottamassa uutta elämää ja niiden ympärille on mahdollista kehittää liiketoimintaa.

Tarve uusista vesistömatkailutuotteista on lisääntynyt Saimaan alueen markkinointiyhteistyön tiimoilta. Erityisesti ulkomailaisille asiakkaille soveltuvia teemapohjaisia tuotteita ja luontoon liittyviä, selkeästi tuotteistettuja palveluja olisi Varkauden seudulla hyvä olla enemmän. Mökkimajoitus Saimaan rannalla oheispalveluineen on matkailijoiden suosiossa, mutta niitä kohteita on niukasti.

Ruokamatkailun sekä kasvis- ja vegaaniruuan suosio on kasvava suuntaus, jota kannattaa hyödyntää. Varkaudessa kaivattaisiin myös paikallisiin kalatuotteisiin erikoistunutta ja persoonallista ruokapaikkaa. Sellainen pysäyttäisi nyt 5- ja 23-valta-teillä Varkauden ohi ajavia ja innostaisi paikkakuntalaisiakin ravintolapalvelujen runsaampaan käyttämiseen.

SAAVUTETTAVUUTEEN JA DIGITALISUUTEEN ON PANOSTETTAVA

Mobiilivaraukset jatkavat kasvuaan ja yrityksillä tulee olla käytössä hyvä sähköinen varausjärjestelmä, joka on kytketty yrityksen muihin prosesseihin. Markkinoinnin kannalta digitalisaatio tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden saada tietoja kohteista ja palveluista. Sosiaalisella medially on erityisen suuri merkitys matkailukohteille. Digitalisaatio tuo jatkuvaa muutosta ja nyt pinnalla on alustatalous. Siinä jokin yritys tarjoaa moderniin teknologiaan perustuvan alustan, jota käyttäjät voivat hyödyntää erilaiseen toimintaan esim. tuotteiden ja palvelujen myyntiin.

Matkailu kehittyä, kun yritykset kehittyvät. Tuotekehitystä, liiketoimintaosaamista ja kannattavuutta tulee parantaa. Eri toimijoiden välinen yhteistyö on avainasemassa. Julkisen tahon tulee puolestaan huolehtia, että toimintaedellytykset ja -ympäristö ovat kunnossa. Navitas Yrityspalvelut toimii yritysten apuna Varkaudessa ja osaa neuvoa kehittämistoimissa ja ohjata tarvittavien jatkotoimenpiteiden pariin.

Asiantuntija: Eeva Lemiläinen, matkailukoordinaattori, Navitas Yrityspalvelut Oy

ASUKKAIDEN
WARKAUS

11. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Kansalaistoiminnan ohjelman toimenpide-ehdotukset ovat löytyneet asukkaiden kanssa järjestetyissä tilaisuuksissa sekä valmistelun pilottien työstössä 1.10.2017 -31.5.2018 välisenä aikana.

Ehdotusten käsittelyä valmistellaan Varkauden kaupungin johtoryhmässä ja päätöksiä tehdään hallintosäännön mukaisissa elimissä tapauskohtaisesti.

JÄRJESTÖTYÖ

AVUSTUKSET JA TILAT

Järjestöavustusten jaon periaatteisiin ja käytäntöihin ehdotetaan perusteellista uudistusta. Järjestöille tarvitaan kohtuuhintaisia ja terveitä tiloja. Harrastetilat tulee löytyä verkosta helposti ja varaaminen oltava vaivatonta. Toiveena on, että tilapalveluista löytyisi tietoa myös muiden kuin kaupungin vuokrattavista liikunta- ja kokoustiloista.

JÄRJESTÖTYÖN OHJAUSRYHMÄ

Järjestötyön ohjausryhmän jatkuvuus pitää turvata. Ryhmässä on hyvä olla järjestökentän kattava edustus. Kaupungin roolina on asioiden valmistelu ja kokouksen kutsujen lähettäminen. Ohjausryhmä on kaupungin ja järjestöjen yhteistyöelin.

KEHITTÄMINEN

Järjestötoiminnan kehittämiseen tarvitaan tukea niin järjestöjen sisälle kuin vapaaehtoisten löytämiseksi.

- Otetaan käyttöön Valikko-verkoston työkalut
- Markkinoidaan vapaaehtoistyö.fi -sivuston palvelua
- Järjestötyön ohjausryhmä tekee järjestöelämän vuosikellon vuosittain

PALKITSEMINEN

Järjestöjen ja niiden aktiivitoimijoiden tukemiseksi tulee järjestää urheilugaalan tapainen palkitsemistilaisuus vuosittain. Palkitsemisen kriteerit valmistellaan yhdessä järjestöjen kanssa. Myös valinnan tekijä ratkaistaan yhdessä.

POLIITTINEN SITOUMUS

Järjestöjen roolista ja merkityksestä tarvitaan poliittinen kannanotto. Kananotto on luontevaa tehdä samassa yhteydessä, kun päätetään järjestöavustusten ja järjestöjen tilojen käytännöistä.

SOPIMUKSELLINEN YHTEISTYÖ

Varkauden kaupungilla on vain vähän sopimuksellista yhteistyötä järjestöjen kesken. Ohjelmassa esitetään, että yhteistyötä lisätään ja että se on avointa ja läpinäkyvää. Järjestöjen ja kaupungin yhteistyöstä tulee olla kokonaiskuva, jotta vaikutusten arviointi on mahdollista.

OSALLISUUSTYÖ

HALLINTOSÄÄNTÖ

Toiminnan vakiinnuttamiseksi, päätöksentekoon liittyvät osallisuuden käytännöt tulee kirjata hallintosääntöön.

HENKILÖSTÖN KOULUTUS

Kaupungin henkilöstölle järjestetään koulutusta avoimesta hallinnosta, osallisuudesta, viestinnästä, markkinoinnista sekä teemoihin liittyvästä lainsäädännöstä. Koulutuksissa hyödynnetään organisaation omia asiantuntijoita. Apuna käytetään valtionhallinnon ja Kuntaliiton ammattilaisia.

KANSALAISTAIDOT 2.0

Soisalo-opisto ottaa vastuun uusien kansalaistoiminnan taitojen ja tapojen opettelusta. Opetustarjotin on katettu syksylle 2018 sekä keväälle 2019 ja se on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Sisällön suunnittelua on tehty yhdessä Soisalo-opiston ja Varkauden kaupungin kansalaistoiminnanohjelman valmistumisen yhteydessä.

OSALLISUUSTYÖN KOORDINOINTI

Osallisuutta tulee johtaa. Tämä tarkoittaa, että osallisuus on strategista ja suunnitelmallista. Sille varataan aikaa ja resursseja, se toteutetaan ammattimaisesti, sitä arvioidaan ja mitataan sekä tuloksista viestitään. Tuloksena on parempia päätöksiä ja samalla keskinäinen luottamus vahvistuu.

TAPAHTUMAKALENTERI

Viestinnän vahvistamiseksi ja tapahtumakaupungin kehittämiseksi perustetaan varkaus.fi -sivustolle kaikille avoin ja maksuton sähköinen tapahtumakalenteri. Kalenterin käyttöönotto auttaa myös tapahtumien suunnittelussa, päällekkäisyyksien välttämässä sekä markkinoinnissa.

WARKAUTELAISET RY

Kansalaistoiminnan valmistelun yhteydessä on pidetty useita asukastilaisuuksia, joissa on noussut esiin toive asukastoiminnan kattojärjestön perustamisesta. Yleistävä käytäntö on luoda koko kunnan kokoisia yhdistyksiä. Warkautelaiset ry korvaa hiipuneen kyläneuvoston.

MITEN SEURATAAN?

Kansalaistoiminnan ohjelman toteuttamisesta, päivityksestä ja vaikutusten arvioinnista on hyvä sopia Varkauden kaupunginvaltuuston käsittelyn yhteydessä.

Osallisuustoimien vaikutusten arviointiin on syntymässä uutta tietoa Helsingin yliopiston tutkijoilla. Kutenkin osallisuuskanavien tarkoituksenmukaisuus, prosessit ja seuraukset, ovat hyviä mittareita arvioinnin pohjaksi.

Suomesta puuttuu osallisuuden vaikutusten arviointiin ja prosessien etenemisen seurantaan työkalu. Tällä hetkellä työ on tehtävä käsin.

tehdään
#YHDESSÄ

OSALLISTU
OIKEESTI!

tehdään
#YHDESSÄ

TEKIJÄLTÄ

Varkauden kansalaistoiminnan ohjelman hyötyjä ja satoa kerätään jatkossa monelta tontilta.

Kun koko yhteisö saadaan mukaan kehittämään kotiseutua, löytyy enemmän käsipareja, toimijoita ja näkökulmia ratkaisemaan pulmia ja kehittämään uusia hyvän elämän polkuja.

Järjestöjen roolin vahvistamisessa ja sopimuksellisessa yhteistyössä puolestaan kasvatetaan myös asukkaiden omatoimista hyvinvointia. Ja mikäli asukkaat tarttuvat esimerkiksi Soisalo-opiston tarjontaan, saadaan elämää hiljentyneisiin kiinteistöihin, kaduille, kortteleihin, kyliin.

Demokratian kriisistä tulee edelleen synkkiä uutisia Suomesta ja maailmalta, vaikka perinteisen demokratian rinnalle on jo kehitetty vuosia paikkausväärkejä.

Varkauden kansalaistoiminnanohjelma tarjoaa käytännönläheisiä ja vuorovaikutteisia toimintatapoja niin asukkaille, kävijöille, päättäjille kuin kaupungin henkilöstöllekin uudenaikaisiin kohtaamisiin ja yhteistyöhön. Kun yhteisiä asioista käydään läpi yhdessä, lisääntyy tietoisuus ja ymmärrys kaikilla.

Ohjelman valmistelija uskoo vahvasti menetelmien käyttöönoton johtavan myös perinteisen politiikan kiinnostavuuteen.

Varkauden kaupungin viestinnän kehittäminen ulottuu koko yhteisöstä, kaupunkikoneiston hallintokerroksista norpan pesimäalueen niemen notkoon. Tästä on seurauksena yhteinen kieli.

Näin sitä hyvää tulevaisuutta ja mainetta rakennetaan!

Varkauden kaupunginvaltuuston joulukuussa 2017 hyväksymä kaupunkistrategia, Asukkaiden Warkaus, on keskeinen tavoitesuunnitelma ja kansalaistoiminnanohjelma antaa strategian tavoitteisiin paljon työkaluja.

Varkauden kaupungin kansalaistoiminnanohjelman pohjana oleva Varkauden maaseutuohjelma (2016-2017) nosti esiin asukkaiden ja kaupungin välisen yhteistyön lisäämisen. Keväällä 2018 valmistunut kansalaistoiminnan ohjelma täyttää myös tämän toiveen.

Varkaus on ilmoittautunut kaupunkistrategiallaan menestyvien kaupunkien joukkoon. Kansalaistoiminnan haltuunotolla ja rakenteellisen yhteistyön muodoilla on hyvä lähteä myös maakuntauudistukseen. Kun oman pesän kuntalaisten osallisuusmuodot ja työn koordinointi ovat kunnossa, onnistuu osallisuuden varmistaminen myös maakuntatasolla.

Vuokko Jaakkola

SEURAA MEITÄ:

YHTEYSTIEDOT:
Varkauden kaupunki
Ahlströminkatu 6
78250 Varkaus

Puhelinvaihe
puh. (017) 579 411
fax (017) 579 4450
varkauden.kaupunki@varkaus.fi

WARKAUS
Varkauden kaupunki

YHTEYSTIEDOT:

Varkauden kaupunki
Ahlströminkatu 6
78250 Varkaus

Puhelinvaihe
puh. (017) 579 411
fax (017) 579 4450
varkauden.kaupunki@
varkaus.fi

SEURAA MEITÄ:

WARKAUS
Varkauden kaupunki